

אוניברסיטת בר-אילן

המחלקה לכלכלה

תורת המחרים א' 213 – 66

שנה"ל תשע"ג, סמסטר א', מועד א' - 21.1.2013

### ועדת משמעת מזהירה

נבחן שיימצאו ברשותו חומרי עזר אסורים או ייתפס בהעתקה ייענש בחומרה עד כדי הרחקתו מהאוניברסיטה. אסור בתכלית האיסור להוציא את השאלון מחוץ לחדר הבחינה, להעתיקו, ולצלמו. נגד העובר על הוראה זו תוגש תלונה לוועדת משמעת. על פי הוראות הרקטור היציאה לשירותים אסורה. קיבלת שאלון, חובה עליך להיבחן להמתין חצי שעה. אסור לשוחח במהלך הבחינה. נא להישמע להוראות המשגיח/ת.

הנני מצהיר בזאת כי קראתי והבנתי את ההוראות הנ"ל וכי אין ברשותי כל חומר עזר האסור לשימוש.

חתימה:

ת"ז:

משך הבחינה: שעהיים וחצי.

כל המרצים.

### הנחיות :

לפניך 15 שאלות קוויז. יש לבחור את התשובה הנכונה ביותר ולסמן את בחירתך בספח המצ"ב. שאלה לה תרשמה שתי תשובות תפסל והתשובה עליה לא תובא במניין התשובות הנכונות. אין להשתמש בחומר עזר. מותר להשתמש במחשבון לצורך חישובים. מותר להשתמש בדפי המבחן ובמחברת טיוטה לביצוע חישובים. בשום מקרה דפים אלו לא ילקחו בחשבון בקביעת הציון. עם סיום המבחן עליך להחזיר את דפי המבחן ביחד עם דף התשובות ומחברת הטיוטה. אם לא נאמר אחרת, הנח בכל השאלות שעקומות האדישות קמורות לראשית הצירים, שפתרון בעיית הצרכן הוא פתרון פנימי, והכנסת הצרכן היא כספית.

### ב ה צ ל ח ה !

#### שאלה מספר 1

לצרכן פונקציית תועלת  $U = \min(2X, 3Y)$ . במעבר בין שתי תקופות זמן חלו שינויים בהכנסת הצרכן ובמחירי שני המוצרים. מכאן:

1. שתיים מהתשובות האחרות נכונות
2. מדדי המחירים של לספייר ושל פאש שווים
3. מדד המחירים של לספייר עשוי להיות גדול יותר ממדד המחירים של פאש
4. מדדי הכמויות של לספייר ושל פאש שווים
5. אין מספיק נתונים כדי לקבוע מה יקרה למדדי המחירים והכמויות

#### שאלה מספר 2

לצרכן פונקציית תועלת  $U = X(1 + 0.3Y)$ . מכאן:

1.  $X$  הוא מוצר חיוני
2.  $X$  הוא מוצר נחות
3. גמישות המחיר ל-  $X$  עולה כשההכנסה עולה
4. גמישות המחיר ל-  $X$  יורדת כשההכנסה עולה
5. כל התשובות האחרות אינן נכונות

קוד מבחן: 0 מספר תעודת זהות:

### שאלה מספר 3

- פרט צורך רק שני מוצרים,  $X$  ו- $Y$ . פונקציית התועלת שלו היא:  $U = X + 2Y$ . ידוע שמחירו של  $Y$ ,  $P_Y$ , הוא 1. מכאן:
1. עבור כל  $P_X < 0.5$  ורק עבור  $P_X < 0.5$  עקומת הביקוש של הצרכן ל- $X$  היא בהכרח בעלת גמישות מחיר (רגילה) שווה ל-1.
  2. עבור כל  $P_X > 0.5$  ורק עבור  $P_X > 0.5$  עקומת הביקוש של הצרכן ל- $X$  היא בהכרח בעלת גמישות מחיר (רגילה) שווה ל-1.
  3. עבור כל  $P_X < 2$  ורק עבור  $P_X < 2$  עקומת הביקוש של הצרכן ל- $X$  היא בהכרח בעלת גמישות מחיר (רגילה) שווה ל-1.
  4. עבור כל  $P_X > 2$  ורק עבור  $P_X > 2$  עקומת הביקוש של הצרכן ל- $X$  היא בהכרח בעלת גמישות מחיר (רגילה) שווה ל-1.
  5. כל התשובות האחרות אינן נכונות.

### שאלה מספר 4

- לפרט יש פונקציית תועלת:  $U = X^{0.5} + Y^{0.5}$ . הכנסתו היא 100, ומחירי המוצרים הם:  $P_Y = 3$ ,  $P_X = 1$ . באופטימום של הצרכן, חלק ההכנסה שלו שהוא יוציא על  $X$  יהיה:
1.  $3/4$
  2.  $1/3$
  3.  $1/2$
  4.  $2/3$
  5. כל התשובות האחרות אינן נכונות.

### שאלה מספר 5

- משה צורך שני מוצרים,  $X$  ו- $Y$ , ומשלם עבורם באמצעות כסף ותלושים. כל יחידה של  $X$  עולה 20 ש"ח ו-4 תלושים, וכל יחידה של  $Y$  עולה 40 ש"ח ותלוש אחד. למשה 1000 ש"ח ו-200 תלושים, ולא ניתן לקנות או למכור תלושים. השיפוע של קו התקציב בערך מוחלט הוא:
1. 0.5
  2. 0.25
  3. 0.5 בתחילה (כאשר  $X$  נמוך) ואח"כ 0.25
  4. 0.25 בתחילה (כאשר  $X$  נמוך) ואח"כ 0.5
  5. כל התשובות האחרות אינן נכונות.

### שאלה מספר 6

לאיזה פונקציית תועלת צורת עקומות האדישות אינה נשמרת תחת טרנספורמציה מונוטונית חיובית?

1. כל התשובות האחרות אינן נכונות
2. (א)  $U = X^{0.5} + Y$
3. (ב)  $U = X + Y$
4. (ג)  $U = X^{0.5} + Y^{0.5}$
5. (א), (ב) ו-(ג) נכונות

## שאלה מספר 7

צרכן צורך שני מוצרים,  $X$  ו- $Y$ , בשלוש תקופות שונות, על פי הטבלה הבאה:

| תקופה | מחיר $X$ | מחיר $Y$ | כמות $X$ | כמות $Y$ |
|-------|----------|----------|----------|----------|
| 1     | 2        | 2        | 15       | 10       |
| 2     | 3        | 1.5      | 8        | 20       |
| 3     | 2        | 4        | 23       | 7        |

לצרכן זה:

1. הסל בתקופה 3 נתגלה בצורה ישירה כעדיף על הסל בתקופה 1
2. הסל בתקופה 2 נתגלה בצורה עקיפה כעדיף על הסל בתקופה 3
3. הסל בתקופה 1 נתגלה בצורה ישירה כעדיף על הסל בתקופה 2
4. כל התשובות האחרות אינן נכונות
5. יש יותר מתשובה אחת נכונה

## שאלה מספר 8

זבולון אוהב מכוניות מהירות, אך יודע שככל שהמכונית מהירה יותר, כך היא מזהמת יותר את האוויר, דבר שאינו אוהב. ככל שזיהום האוויר עולה, כך מוכנותו לשלם (דרך ויתור על מהירות) עבור הורדת זיהום האוויר גדל. עקומת אדישות טיפוסית של זבולון, כאשר המהירות על הציר האופקי וכמות זיהום האוויר על הציר האנכי:

1. עולה משמאל לימין בקצב הולך וקטן (השיפוע קטן בערכו המוחלט)
2. עולה משמאל לימין בקצב הולך וגדל (השיפוע גדל בערכו המוחלט)
3. יורדת משמאל לימין בקצב הולך וקטן (השיפוע קטן בערכו המוחלט)
4. יורדת משמאל לימין בקצב הולך וגדל (השיפוע גדל בערכו המוחלט)
5. לא ניתן לקבוע את צורת עקומת האדישות ללא מידע נוסף

## שאלה מספר 9

נתונה פונקציית התועלת של צרכן  $U = (X - 20)Y$ . הנח שהצרכן צורך את שני המוצרים. בחר את המשפט הנכון:

1. (א) עליה ב-  $P_X$  מקטינה את הצריכה של  $Y$
2. (ב) עליה ב-  $P_Y$  מקטינה את הצריכה של  $X$
3.  $X$  הוא מוצר ניטרלי
4. תשובות (א) ו-(ב) נכונות
5. עליה ב-  $P_X$  לא משפיעה על צריכת  $Y$

## שאלה מספר 10

צרכן מחלק את זמנו (24 שעות), בין פנאי  $P$  לבין עבודה  $L$ . שכר העבודה  $w$  הוא 50 ולצרכן הכנסה נוספת מרכוש בסכום של  $R = 200$ . פונקציית התועלת שלו היא  $U = Y^{0.2}P^{0.2}$ , כאשר  $Y$  הוא מוצר הנרכש במחיר 1. חלה ירידה בשכר העבודה ל-  $w = 40$ . עקב הירידה בשכר הממשלה מוכנה לפצות את הצרכן במענק בסכום קבוע לפי פיצוי סלוצקי. הסכום שעל הממשלה לשלם לפרט הוא:

1. 100 ש"ח
2. 120 ש"ח
3. 150 ש"ח
4. 80 ש"ח
5. כל התשובות האחרות אינן נכונות

קוד מבחן: 0 מספר תעודת זהות:

### שאלה מספר 11

לראובן הכנסות שלא מעבודה בסכום של  $R = 120$ . לרשות ראובן 24 שעות ביממה אותן הוא מחלק בין פנאי לעבודה. פונקציית התועלת היומית שלו היא:  $U = YP$ , כאשר  $Y$  הוא סכום הכסף אותו מוציא ראובן על יתר המוצרים ו-  $P$  הוא מספר שעות הפנאי ליום. הנח שקיים מס של 20% על כל הכנסותיו של ראובן, מעבודה ושלא מעבודה. השכר המיימאלי אשר ישכנע את ראובן לצאת לעבודה הוא קצת יותר גבוה מ-:

1. 5

2. 10

3. 8

4. 12

5. כל התשובות האחרות אינן נכונות

### שאלה מספר 12

לצרכן תועלת מצריכה בהווה ומצריכה בעתיד. פונקציית התועלת שלו היא  $U = 11C_1^{0.5} + 5C_2^{0.5}$ . בגלל המצב הכלכלי הכנסתו בעתיד תהיה רק רבע מהכנסתו בהווה. באיזה שער הריבית  $i$  חסכון הצרכן יהיה אפס?

1.  $i = 10\%$

2.  $i = 20\%$

3.  $i = 0\%$

4.  $i = 15\%$

5. כל התשובות האחרות אינן נכונות

### שאלה מספר 13

לראובן פונקציית תועלת  $U = X^{0.5} + Y^{0.5}$  כאשר  $X$  הוא מספר הפעמים שראובן מבקר בדיסקוטק בחודש ו-  $Y$  הוא מוצר אחר שמחירו  $P_Y = 40$ . הנח שמחיר כניסה לדיסקוטק הוא 60 ש"ח ולראובן הכנסה חודשית של 1350 ש"ח הניתנת לו על ידי אביו. על מנת להיכנס לדיסקוטק, בנוסף לתשלום דמי הכניסה של 60 ש"ח חייבים להצטייד בכרטיס חבר הדיסקוטק. על מנת לקבל את הכרטיס יש לשלם דמי מנוי חודשיים. דמי מנוי המקסימאליים שראובן יהיה מוכן לשלם הם קצת פחות מ-

1. 540 ש"ח

2. 350 ש"ח

3. 750 ש"ח

4. 900 ש"ח

5. כל התשובות האחרות אינן נכונות

### שאלה מספר 14

חברה מורכבת משני צרכנים הצורכים מוצרים  $X$  ו-  $Y$ . פונקציות התועלת של שני הצרכנים הן:

$$U_1 = X_1 Y_1, \quad U_2 = X_2 Y_2$$

$$\bar{Y}_1 = 40; \quad \bar{X}_1 = 20; \quad \bar{Y}_2 = 60; \quad \bar{X}_2 = 20$$

1. בפיתרון התחרותי יתקיים:  $X_1 = 18$

2. יחס המחירים בפיתרון התחרותי הוא  $P_Y/P_X = 0.3$

3. יחס המחירים בפיתרון התחרותי הוא  $P_Y/P_X = 0.5$

4. בפיתרון התחרותי יתקיים:  $X_1 = 10$

5. כל התשובות האחרות אינן נכונות

קוד מבחן: 0 מספר תעודת זהות:

### שאלה מספר 15

לצרכן הצורך שני מוצרים  $X$  ו- $Y$  פונקציית תועלת:  $U = 0.1XY$ . מחירי המוצרים לפני מס הם:  $P_Y = 1$ ,  $P_X = 2$ . והכנסת הצרכן היא:  $I = 3000$  ש"ח. הנח שבנוסף קיים מס בסכום קבוע על הכנסת הצרכן בסכום של  $T = 800$ . אם הממשלה תחליף את מס ההכנסה במס קניה של  $t$  ש"ח על כל יחידת  $X$  כך שהכנסות הממשלה ממיסים לא ישתנו עקב החלפת המס, רמת התועלת של הצרכן:

1. תרד ב- 8000
2. תרד ב- 6500
3. תדר ב- 5000
4. תעלה ב- 1500
5. כל התשובות האחרות אינן נכונות